

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

گرگوری کلارک؛ تایمز جاپان، ۳ جون ۲۰۱۴
فرستنده: مجله هفته
۲۱ فبروری ۲۰۲۲

واقعاً چه اتفاقی در تیان آن من افتاد؟

در طول سالها، «سیاه کردن» مردم در کشورهای ایالات متحده و بریتانیا موفقیت‌های چشمگیری داشته است: در مورد این افسانه که جنگ ویتنام به خاطر دخالت‌های بیجینگ بود که از هانوی به عنوان یک دست‌نشانده برای هدایت پیشروی خود به سمت آسیا استفاده کرد؛ یا جنگ عراق که به خاطر سلاح‌های کشتار جمعی آن کشور بود؛ یا این‌که پاکسازی قومی صرب‌ها در کوزوو رخ نداده، بلکه پاکسازی قومی کوزوئی‌ها توسط صرب‌ها انجام شده است. و اکنون ادعا می‌شود که مسکو مسئول معترضان طرفدار روسیه در شرق اوکراین است. اما هنوز هم بزرگترین دستاورد همه آنها، اسطوره قتل عام میدان تیان آن من در ۴ جون ۱۹۸۹ است، با صحبت از صدها -اگر نگوییم هزاران- دانشجوی معترض که با اسلحه درو شدند.

در سال‌های اخیر، داستان قتل عام تیان آن من، به یک ضرب و شتم تقلیل داده شده است. بالأخره سخنان مردم -و از جمله یک واحد تلویزیونی اسپانیایی- شنیده شد که می‌گویند هیچ قتل عامی وجود نداشته است؛ و تنها چیزی که دیدند، ورود یک واحد نظامی در اواخر غروب بود که از صدها دانشجوی حاضر در میدان درخواست کرد تا بی‌سروصدا آنجا را ترک کنند. بنابراین، رسانه‌ها محل «قتل عام» را به خیابان‌های اطراف میدان منتقل کردند و هم‌زمان با بیست و پنجمین سالگرد این رویداد، ما شاهد استفاده از داستان «قتل عام بی‌دلیل» برای دور دیگری از بلوا علیه بیجینگ هستیم. و اما حقیقت؟ خوشبختانه ما گزارش‌های ساعتی دقیق از سفارت ایالات متحده در بیجینگ را داریم که در اینترنت نیز موجود است تا داستان واقعی را ارائه دهد.

بله، چیزی نزدیک به قتل عام در آن خیابان‌ها وجود داشت. برخی از واحدها در ابتداء برای پاکسازی میدان از دانشجویان، اسلحه‌های خود را به‌روی جمعیتی گرفتند که سعی کرده بود جلوی عبور آنان را بگیرد. برای این که بفهمیم چرا سربازان چنین کار وحشتناکی کردند، فقط کافی است به عکس‌هایی از اتوبوس‌های نظامی که توسط معترضان به آتش کشیده شدند نگاه کنیم که به‌طور گسترده‌ای منتشر شده‌اند.

تا به امروز به نظر می‌رسد جهان تصور کرده است که آن اتوبوس‌ها بعد از این که سربازان شروع به تیراندازی کردند، توسط معترضان به آتش کشیده شد. در واقع به عکس هنگام ورود اتوبوس‌ها به بیجینگ، معترضان به آنها حمله کردند و ده‌ها سرباز داخل آن را سوزاندند. تنها پس از آن بود که تیراندازی آغاز شد. در اینجا نیز برای یافتن حقیقت لازم نیست راه دور برویم؛ شواهد در عکس‌های منتشر نشده وجود دارد که سربازان با سوختگی وحشتناک به دنبال سرپناه در خانه‌های مجاور هستند. گزارش‌هایی مبنی بر مشاهدهٔ ردیف اجساد سوختهٔ سربازان در گذرها وجود دارد.

درست است که معترضان دلایل خود را برای اعتراض داشتند. من به‌طور گسترده در اوایل دههٔ ۱۹۷۰، بلافاصله پس از راه اندازی جنبش انقلاب فرهنگی مائو تسه‌تونگ، سفرهایی در چین داشتم و از نزدیک شاهد آزار و اذیت وحشیانه و دیوانه‌کننده‌ای در مورد کل ملت بودم. اگر آن روزها دانشجو یا شهروند چینی بودم، حتماً در میان معترضان -حتی در سال ۱۹۸۹- می‌بودم.

رژیم متوجه این موضوع شده بود و به همین دلیل اعتراض دانشجویان را به‌مدت شش هفته تحمل کرد، حتی با وجود دردهای زیاد و مخدوش شدن چهرهٔ جهانی خود. دبیرکل حزب تلاش کرد مذاکره کند. بعد از این که مذاکرات شکست خورد و دانشجویان پراکنده شدند، درگیری‌ها دوباره به میدان کشیده شد.

اما در این زمان ازدحام جمعیت در اطراف میدان، وسیع و شوم بود. گزارش‌های سفارت امریکا خاطر نشان می‌کند که اولین اقدام رژیم، اعزام نیروهای غیرمسلح با استفاده از مترو بود که براحتی توسط جمعیت مسدود شد. سپس نیروهای مسلح به همراه ارتش اعزام شدند.

در آن زمان فقط برخی از واحدها از کوره در رفتند (آن زمان سربازان این‌طور رفتار کردند چون برخی از رفقاییشان را کباب کرده بودند: از شهروندان فلوجه عراق بپرسید). واحدهای دیگر سعی کردند آنها را مهار کنند. همهٔ این وقایع بیرون میدان رخ داد و نه داخل میدان.

پس ادعای قتل عام با مسلسل از کجا آمده است؟ در اینجا نیز لازم نیست راه دوری برویم: به داستانی نگاه کنید که از زبان یک دانشجوی تظاهرکنندهٔ مدعی فرار از چین، یک هفته بعد، در یک روزنامهٔ انگلیسی زبان طرفدار بریتانیا در

هانگ کانگ منتشر شد. دانشجویی که هیچ کس نتوانسته تاکنون او را پیدا کند. این داستان در صفحه اول نیویورک تایمز، در ۱۲ جون بهسرعت در تمام دنیا پخش شد. و ما تا بهحال به شکلی با آن زندگی کرده‌ایم. از آنجا که احتمالاً حتی یک خبرنگار غربی در بیجینگ، در آن شب به خود زحمت نداده تا بررسی کند که واقعاً چه اتفاقی افتاده است؛ حالا آنها مخاطبان بسیار گسترده‌تری برای داستان قتل عام پیدا کرده‌اند.

خوشبختانه علاوه بر گزارش‌های سفارت ایالات متحده، ما اکنون یک مطالعه دقیق توسط Journalism Columbia Review در سال ۱۹۹۸ تحت عنوان «گزارش افسانه‌تیان‌آن‌من و هزینه مطبوعات منفعل» داریم که گزارش‌های دراماتیکی را که بر افسانه‌تیان‌آن‌من قتل عام دانشجویی تأثیر می‌گذارد، ردیابی می‌کند.

از همان ابتداء باید در مورد داستان‌های «قتل‌عام» تردید می‌داشتیم. چرا رژیم بیجینگ که تحت رهبری دنگ شیائوپینگ به دنبال اصلاحات در بسیاری از مناطق جامعه چینی است، بخواهد عمداً و شرورانه به دانشجویان بی‌آزار که به طور سنتی جنبش‌های اصلاحی را در چین رهبری می‌کردند، و بسیاری از رهبران طرفدار کمونیست در گذشته به آنها پیوسته بودند، حمله کند؟

تنها موضوعی که می‌توان رژیم را در موردش سرزنش کرد، عدم آموزش نیروها برای کنترل معترضان است؛ اشتباهی که حتی اعضای تندرو رژیم بعداً به آن اعتراف کردند. از قضا تلاش بعدی رژیم برای واردات تجهیزات

[غیر کشته] کنترل اغتشاش از غرب، توسط بریتانیا تحت قوانین تحریم تسلیحاتی غربی مسدود شد. تحریمی که در نتیجه داستان ساختگی «کشتار با مسلسل» و گزارشی که خودشان برای «سیاه کردن» مردم تولید کرده بودند، وضع شده بود.

جزئیات عجیب دیگری بعداً منتشر شد. مثلاً گزارشی که نشان می‌داد خبرگزاری رویتر، از انتشار عکسی از یک جسد سوخته -در زیر یک پل هوایی- خودداری کرده است؛ عکسی که می‌توانست برای توضیح آنچه اتفاق افتاده است کمک زیادی کند. و یا این که ما اکنون می‌دانیم که عکسی که وسیعاً از یک فرد ایستاده در مقابل تانک‌های ارتش، به‌عنوان سمبل سرپیچی شجاعانه در برابر یک رژیم ظالم منتشر شده، در واقع یک روز پس از حادثه تیان‌آن‌من گرفته شده و در آن زمان تانک‌ها در حال دور شدن از میدان تیان‌آن‌من بودند.

برخی، به ناامیدی یک رهبر دانشجویی اشاره کرده‌اند که خواستار خونریزی در طول هفته‌های تظاهرات در خیابان‌ها بود، اما نتیجه نگرفت. برخی نیز پرسیده‌اند که چگونه آن معترضان از بمب‌های بنزینی علیه سربازان استفاده کردند - سلاحی که حتی توسط آشوبگران چینی استفاده نمی‌شود- و این که چرا بسیاری از وسایل نقلیه نابود شدند. این، می‌تواند خشم رژیم و تلاش‌های بعدی برای تعقیب و تنبیه رهبران دانشجویان را توضیح دهد. اما حتی بدون این جزئیات نیز باید روشن شود که قتل عام میدان تیان‌آن‌من، خیال‌پردازی آشکار بسیاری از کشورهای غربی بود.

دانش و امید، شماره ۹، دی [جدی] ۱۴۰۰